

ಮೂರ್ಛೆಖಾಯಿಲೆ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ
ಮೂಡುವ 50 ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು

EPILEPSY

ಸಾಮಾನ್ಯ (GENERAL)

1 ಮೂರ್ಛೆಖಾಯಿಲೆ ಎಂದರೇನು?

ಮೂರ್ಛೆಖಾಯಿಲೆ ಮೆದುಳಿನ ನರಕೋಶಗಳು ಅತಿಯಾದ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಹೊರಹಾಕುವ ವಿದ್ಯುತ್ ಪ್ರಚೋದನೆಯ ಫಲವಾಗಿ ಮೆದುಳಿನ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗುವ ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ವ್ಯತ್ಯಯ.

2 ಮೂರ್ಛೆಖಾಯಿಲೆ ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ್ದು?

ಇದು ನರಮಂಡಲಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಖಾಯಿಲೆ. ಇದು ಒಂದು ಮಾನಸಿಕ ಖಾಯಿಲೆ ಅಲ್ಲ.

3 ಮೂರ್ಛೆಖಾಯಿಲೆಯನ್ನು ಇನ್ನು ಯಾವ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ?

ಪಿಟ್ಸ್, ಎಪಿಲೆಪ್ಸಿ, ಮೂರ್ಛೆರೋಗ, ಅಪಸ್ಮಾರ, ಸೀಜರ್, ಸೆಳೆತ, ತಮಿಳಿನಲ್ಲಿ ವಲ್ಲಪ್ಪು, ತೆಲುಗಿನಲ್ಲಿಮೂರ್ಚೆ, ಮಳೆಯಾಳಂ ಅಪಸ್ಮಾರಂ, ಹಿಂದಿ ಮಿರಗೀ ಮುಂತಾದ ಹೆಸರುಗಳಿಂದ ಮೂರ್ಛೆಖಾಯಿಲೆಯನ್ನು ಗುರುತಿಸುತ್ತಾರೆ.

4 ಇದು ಹೊಸದಾಗಿ ಕಂಡುಬಂದಿರುವ ಖಾಯಿಲೆಯೇ?

ಇಲ್ಲ ಕ್ರಿಸ್ತ ಪೂರ್ವದಿಂದಲೂ ಜನರಲ್ಲಿ ಈ ಖಾಯಿಲೆ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿದಿತ್ತು.

5 ಎಷ್ಟು ಜನರಲ್ಲಿ ಈ ರೋಗ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ?

ಒಂದು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 10 ಲಕ್ಷ ಜನರಿದ್ದರೆ ಅವರಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 10 - 15 ಸಾವಿರ ಜನಕ್ಕೆ ಮೂರ್ಛೆಖಾಯಿಲೆ ಇರಬಹುದು. ಅಂದರೆ ಸುಮಾರು 100 ಜನರಿಗೆ ಒಬ್ಬರಲ್ಲಿ ಮೂರ್ಛೆಖಾಯಿಲೆಯು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.

6 ಮನುಷ್ಯರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಈ ಮೂರ್ಛೆಖಾಯಿಲೆ ಬರುತ್ತದೆಯೇ?

ಇಲ್ಲ ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೂ ಸಹ ಮೂರ್ಛೆಖಾಯಿಲೆ ಬರುತ್ತದೆ.

7 ಎಲ್ಲಾ ಸೆಳೆತವು ಮೂರ್ಛೆಖಾಯಿಲೆಯೇ?

ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಜ್ವರ ಬಂದಾಗ, ರಕ್ತದಲ್ಲಿ ಲವಣಗಳ ಕೊರತೆ, ರಕ್ತದಲ್ಲಿ ಸಕ್ಕರೆ ಪ್ರಮಾಣ ಅತಿ ಕಡಿಮೆಯಾದಾಗ, ಕುಡಿತ ಚಟ ಇದ್ದವರು ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಹಾಗೆ ಕುಡಿಯುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟಾಗ ಸೆಳೆತವು ಬರಬಹುದು ಆದರೆ ಇವು ಮೂರ್ಛೆಖಾಯಿಲೆ ಅಲ್ಲ.

8 ಮೂರ್ಛೆಖಾಯಿಲೆ ಇರುವವರು ಹೇಗೆ ಇರುತ್ತಾರೆ?

ಮೂರ್ಛೆಖಾಯಿಲೆ ಇರುವವರು ಸಾಮಾನ್ಯರಂತೆಯೇ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಮೂರ್ಛೆ ಬಂದಾಗ ಮಾತ್ರ ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿ (ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತು ಮಾತ್ರ) ತಮ್ಮ ಜ್ಞಾನ ಕಳೆದುಕೊಂಡು ತನ್ನ ಕೈ ಕಾಲುಗಳನ್ನು ಬಿಗಿಯಾಗಿ (ಮುಷ್ಟಿ) ಹಿಡಿದು ನೆಲಕ್ಕೆ ಬಿದ್ದು ಸೆಳೆತ ಅನುಭವಿಸುತ್ತಾರೆ. ಬಾಯಲ್ಲಿ ಜೊಲ್ಲು (ಬುರುಗು) ಬರಬಹುದು ನಾಲಿಗೆಯನ್ನು ಕಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಹೆಚ್ಚು ಆ ಸಂದರ್ಭ ಅವರಿಗೆ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ಅರಿವು ಅವರಿಗೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ.

9 ಮೂರ್ಛೆಖಾಯಿಲೆ ಬಂದವರನ್ನು ಹೇಗೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು?

ಮೂರ್ಛೆಖಾಯಿಲೆ ಇರುವವರು ಸಾಮಾನ್ಯರಂತೆಯೇ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಮೂರ್ಛೆಖಾಯಿಲೆ ಇದೆ ಎಂದು ಅವರನ್ನು ಕಡೆಗಣಿಸಬಾರದು, ಇತರರಂತೆಯೇ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಅವರ ಜೊತೆ ಊಟ, ಆಟ, ಪಾಟ, ಹೀಗೆ ಅವರನ್ನು ಸಹ ನಿಮ್ಮೊಟ್ಟಿಗೆ ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಬೇರೆಯವರಂತೆ ಅವರ ಜೀವನವು ಸಹ ಉತ್ತಮ ವಾಗುತ್ತದೆ.

10 ಮೂರ್ಛೆಖಾಯಿಲೆ ಇರುವವರು ಕೆಲಸ ಮಾಡಬಾರದೇ?

ಇದು ತಪ್ಪು ತಿಳುವಳಿಕೆ ಎಲ್ಲಾ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬಹುದು

ಆದರೆ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಯಂತ್ರಗಳು, ರಕ್ಷಣೆ ಇಲ್ಲದೆ ಎತ್ತರದ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ, ಬೆಂಕಿಯಂತೆ ಕೆಲಸಗಳಲ್ಲಿ, ಸರಿಯಾದ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಇಲ್ಲದೆ ವಾಹನ ಚಲಾಯಿಸುವುದು, ಮೇಲ್ವಿಚಾರಕರು ಇಲ್ಲದೆ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಈಜುವುದು, ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದು ಅಪಾಯ.

ಸಾಮಾಜಿಕ (SOCIAL)

- 11 **ಮೂರ್ಛೆಖಾಯಿಲೆ ಇರುವವರು ಮದುವೆ ಆಗಬಹುದೇ?**
ಮದುವೆ ಖಂಡಿತ ಆಗಬಹುದು ಆದರೆ ಮೂರ್ಛೆಖಾಯಿಲೆ ಇರುವ ವಿಷಯವನ್ನು ತಮ್ಮ ಸಂಗಾತಿ ಅಥವಾ ಜೊತೆಗಾರರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿ ಮದುವೆ ಆಗಬಹುದು.
- 12 **ಮೂರ್ಛೆಖಾಯಿಲೆ ಅನುವಂಶಿಕವೇ?**
ಪೋಷಕರಲ್ಲಿ ಮೂರ್ಛೆಖಾಯಿಲೆ ಇದ್ದರೆ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಬರಬಹುದು. ಇದು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಅನುವಂಶಿಕವಲ್ಲ.
- 13 **ಮೂರ್ಛೆಖಾಯಿಲೆ ಇರುವವರು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದೇ?**
ಗಂಡು ಅಥವಾ ಹೆಣ್ಣು ಯಾರೊಬ್ಬರಿಗೂ ಮೂರ್ಛೆಖಾಯಿಲೆ ಇರುವವರು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಯಾವುದೇ ತೊಂದರೆ ಇಲ್ಲ. ಮದುವೆ ಮುನ್ನ ಅಥವಾ ಗರ್ಭಿಣಿಯಾಗುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಮಗುವಾದ ನಂತರವು ಸಹ ವೈದ್ಯರ ಸಲಹೆ ಪಡೆದು ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಪಡೆಯಬೇಕು ಮತ್ತು ಸೂಕ್ತ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಸಲಹೆ ಪಡೆಯದೆ ಮಗುವನ್ನು ಪಡೆಯುವುದು ಸೂಕ್ತವಲ್ಲ.
- 14 **ತಾಯಿಗೆ ಮೂರ್ಛೆಖಾಯಿಲೆ ಇದ್ದಾಗ ಅವರಿಗೆ ಔಷಧಗಳಿವೆಯೇ?**
ಮೂರ್ಛೆಖಾಯಿಲೆ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯಲ್ಲಿ ಗರ್ಭಿಣಿ ಮತ್ತು ಬಾಣಂತಿಯರನ್ನು ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿಡಲು ಅನೇಕ ಔಷಧಗಳಿವೆ.
- 15 **ಮೂರ್ಛೆಖಾಯಿಲೆಯು ಬರಿ ಚಿಕ್ಕಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆಯೇ?**
ಮೂರ್ಛೆಖಾಯಿಲೆ ಲಿಂಗ ಅಥವಾ ವಯಸ್ಸು ಭೇದವಿಲ್ಲದೆ ಯಾರಿಗೆ ಬೇಕಾದರೂ ಬರಬಹುದು.
- 16 **ಹಾಗಾದರೆ ಮೂರ್ಛೆಖಾಯಿಲೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಇರುವ ತಪ್ಪು ಕಲ್ಪನೆಗಳು ಯಾವುವು?**
ಮೂರ್ಛೆಖಾಯಿಲೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಹಲವಾರು ತಪ್ಪು ಕಲ್ಪನೆಗಳು ಇವೆ ಅವುಗಳೆಂದರೆ- ಇದು ಅಂಟುರೋಗ, ಒಬ್ಬರಿಂದ ಒಬ್ಬರಿಗೆ ಹರಡುತ್ತದೆ, ಊಟದಲ್ಲಿ ಪಞ್ಚೆ ಇರಬೇಕು, ಮದುವೆ ಆಗಬಾರದು, ಮಕ್ಕಳಾಗಬಾರದು, ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ ಕುಂಠಿತವಾಗುತ್ತದೆ, ಮದುವೆ ಮಾಡಿದರೆ ಗುಣವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬ ತಪ್ಪು ಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ತಿಳಿದಿದ್ದಾರೆ.
- 17 **ಮೂರ್ಛೆಖಾಯಿಲೆ ಇರುವವರು ಕ್ರೀಡೆ-ಆಟ-ಕೆಲಸ-ಕಾರ್ಯ ಮಾಡಬಹುದೇ?**
ಮೂರ್ಛೆಖಾಯಿಲೆ ಇರುವವರು ಸರಿಯಾದ ಮಾತ್ರೆ ಮತ್ತು ಚಿಕಿತ್ಸೆಯನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದರೆ ಮತ್ತು ಸೆಳೆತ ನಿಯಂತ್ರಣದಲ್ಲಿ ಇದ್ದವರು ವಿವಿಧ ಕ್ರೀಡೆಗಳಾದ ಫುಟ್-ಬಾಲ್, ಕ್ರಿಕೆಟ್, ವಾಲಿ-ಬಾಲ್, ಟೇಬಲ್ ಟೆನ್ನಿಸ್ ಮುಂತಾದ ಆಟಗಳಲ್ಲಿ ಖಂಡಿತ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳಬಹುದು. ಹಲವಾರು ಪ್ರಖ್ಯಾತ ಕ್ರೀಡಾಪಟುಗಳು ಮೂರ್ಛೆಖಾಯಿಲೆ ಹೊಂದಿದ್ದರೂ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮನ್ನಣೆ ಗಳಿಸಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ರಾಜಕೀಯ, ಕ್ರೀಡೆ, ಸಾಹಿತ್ಯ, ಸಂಗೀತ, ಕಲೆ, ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು, ಬರಹಗಾರರು, ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ಅಲಂಕರಿಸಬಹುದು ಹಾಗೂ ಟಿ.ವಿ. ನೋಡಲು ಮತ್ತು ಗಣಕಯಂತ್ರದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಯಾವುದೇ ನಿರ್ಬಂಧ ಇಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಮೂರ್ಛೆಖಾಯಿಲೆಯು ಅಡ್ಡಿಯಾಗಲಾರದು.
- 18 **ಮೂರ್ಛೆಖಾಯಿಲೆಯು ವ್ಯಕ್ತಿ ಮೇಲೆ ಮಾಡುವ ಪರಿಣಾಮಗಳು ಏನು?**
ಸರಿಯಾದ ಮಾಹಿತಿ ಇಲ್ಲದಿರುವಾಗ, ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಮೇಲೆ ಹಲವಾರು ರೀತಿಯ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರಬಹುದು

ಅವುಗಳೆಂದರೆ - ವಿಧ್ಯಾಭ್ಯಾಸ/ಓದು, ನೌಕರಿಯ ಮೇಲೆ ಅಡ್ಡ ಪರಿಣಾಮ, ಕೌಟುಂಬಿಕ ಜೀವನ, ಸಾಮಾಜಿಕ ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ತೊಂದರೆ ಅಷ್ಟೆ ಅಲ್ಲಾ ಕುಟುಂಬದ ಇತರರು ಸಹ ಅಸಹಾಯಕತೆಗೆ ಒಳಗಾಗಬಹುದು. ಉದಾ - ವಾಹನಚಾಲನೆ ಇವುಗಳ ಮೇಲೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಪರಿಣಾಮಗಳು ಆಗಬಹುದು.

19 ಮೂರ್ಛಿಖಾಯಿಲೆ ಇರುವವರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಕರು ಹೇಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬಲ್ಲರು?

ಶಿಕ್ಷಕರು ಮೂರ್ಛಿಖಾಯಿಲೆ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು, ಇಂತಹವರಿಗೆ ಉಚಿತ ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಕೊಡುವ ಸ್ಥಳದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿ ಕೊಡಬಹುದು, ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ನೀಡುವುದು ಎಷ್ಟು ಮುಖ್ಯ ಎಂಬುದನ್ನು ಅಂತಹ ಮಕ್ಕಳ ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ ಒತ್ತಿ ತಿಳಿಸಬಹುದು. ಪ್ರಥಮ ಚಿಕಿತ್ಸೆಗಳ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಹಾಗೂ ಕೌಶಲ್ಯಗಳೊಂದಿಗೆ ತಮ್ಮನ್ನು ತಾವು ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು. ಮೂರ್ಛಿಖಾಯಿಲೆಯ ಬಗೆಗೆ ಇರುವ ಕಳಂಕ ಭಾವನೆಯನ್ನು ತಪ್ಪು ತಿಳುವಳಿಕೆಯನ್ನು ತೊಡೆದುಹಾಕಲು ಇತರ ಮಕ್ಕಳಿಗೂ ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೂ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀಡುವುದು. ಮೂರ್ಛಿಖಾಯಿಲೆ ಇರುವ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಇತರ ಮಕ್ಕಳಿಂದ ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸದೆ ಇರುವುದು ಮತ್ತು ಅವರ ವಿರುದ್ಧ ತಾರತಮ್ಯ ತೋರದಿರುವುದು. ವಿಧ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಕಡೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನ ನೀಡಿ ಸಹಕರಿಸುವುದು.

20 ಮೂರ್ಛಿಖಾಯಿಲೆ ಇರುವವರನ್ನು ಮನೆಯವರು ಹೇಗೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು?

ಮೂರ್ಛಿಖಾಯಿಲೆ ಇದ್ದವರಿಗೆ ಮಾನಸಿಕ ಬೆಂಬಲ ನೀಡುವುದು, ಸರಿಯಾದ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಕೊಡಿಸುವುದು, ಹಾಗೂ ಮಾತೆಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿದಿನ ವೈದ್ಯರು ಹೇಳುವವರೆಗೂ ನೀಡುವುದು ಇತರ ಮನೆಯ ಸದಸ್ಯರಂತೆ ಕಾಣುವುದು, ಆಗಾಗ್ಗೆ ವೈದ್ಯರನ್ನು ಕಾಣುವುದು. ಎಲ್ಲರೊಂದಿಗೆ ಬೆರೆಯಲು ಬಿಡುವುದು, ಪೌಷ್ಟಿಕ ಆಹಾರ ನೀಡುವುದು, ಉತ್ತಮ ವಿಧ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಕೊಡಿಸುವುದು.

21 ಮೂರ್ಛಿಖಾಯಿಲೆ ಇರುವವರು ಕಂಪ್ಯೂಟರ್‌ನಂತಹ ಕೆಲವನ್ನು ಮಾಡಬಾರದೇ?

ಇದು ತಪ್ಪು ಕಲ್ಪನೆ ಇವರು ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಕೆಲಸ, ಮೊಬೈಲ್, ಟಿ.ವಿ. ವೀಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಬಹುದು.

22 ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಯಾವ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಈ ಮೂರ್ಛಿಖಾಯಿಲೆ ಇತ್ತು?

- ಆಲೆಡ್ ನೋಬೆಲ್ - ನೋಬೆಲ್ ಬಹುಮಾನವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ ವ್ಯಕ್ತಿ
- ನೆಪೋಲಿಯನ್ ಬೋನಪಾರ್ಟ್ - ಫ್ರಾನ್ಸ್‌ನ ಮೊದಲ ಚಕ್ರವರ್ತಿ ಮತ್ತು ಜಾಗತಿಕ ಮಿಲಿಟರಿ ನಾಯಕ
- ಜೂಲಿಯಸ್ ಸೀಜರ್ - ರೋಮನ್ ಸಾಮ್ರಾಟ. ರೋಮನ್ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಅಡಿಪಾಯ ಹಾಕಿದ ಕೀರ್ತಿ.
- ಸರ್ ಐಸ್ಯಾಕ್ ನ್ಯೂಟನ್ - ಪ್ರಖ್ಯಾತ ವಿಜ್ಞಾನಿ.
- ಜಾಂಟಿರೋಡ್ಸ್ - ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಕ್ರಿಕೆಟ್ ಆಟಗಾರ ಸೌತ್ ಆಫ್ರಿಕಾ.

ವೈಜ್ಞಾನಿಕ (SCIENTIFIC)

23 ಪಿಟ್ಸ್ ಮತ್ತು ಎಪಿಲೆಪ್ಸಿ ಈ ಎರಡಕ್ಕೂ ಇರುವ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಇದೆಯೇ?

ಮೂರ್ಛಿಖಾಯಿ ಒಂದು ಬಾರಿ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಪಿಟ್ಸ್ ಎನ್ನಬಹುದು. ಮೂರ್ಛಿಖಾಯಿ ಪದೇ ಪದೇ ಬಂದಲ್ಲಿ ಆಥವಾ ಪದೇ ಪದೇ ಬರುವಂತ ಕಾರಣಗಳು ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರೆ ಎಪಿಲೆಪ್ಸಿ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ.

24 ಮೂರ್ಛಿಖಾಯಿಲೆ ಬರಲು ಕಾರಣಗಳೇನು?

ಮೂರ್ಛಿಖಾಯಿಲೆ ಯಾವ ಕೆಲವು ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಬರುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು - ಬಹು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಮೂರ್ಛಿಖಾಯಿಲೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಇಂತಹದ್ದೆ ಕಾರಣ ಎಂದು ಇಲ್ಲ. ಮೆದುಳಿನ

ಸೋಂಕು, ಅಪಘಾತಗಳಲ್ಲಿ ತಲೆಗೆ ಬಲವಾದ ಪೆಟ್ಟು ಬಿದ್ದಾಗ, ಲಾಡಿ ಹುಳುವಿನಿಂದ, ಶುಚಿತ್ವ ಇಲ್ಲದಿದ್ದಾಗ, ಅತಿಯಾದ ಕುಡಿತದ ಚಟ ಇದ್ದವರಲ್ಲಿ, ಮೂರ್ಛೆಯಿಂದ ಬರುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಹೆಚ್ಚು ಇರುತ್ತದೆ.

25 ಮೆದುಳಿನಲ್ಲಿ ರಕ್ತ ಸ್ರಾವ ಹೇಗಾಗುತ್ತದೆ?

ತಲೆಗೆ ಬಲವಾದ ವಸ್ತುವಿನಿಂದ ಪೆಟ್ಟಾದರೆ, ಅಧಿಕ ರಕ್ತದೊತ್ತಡ ಅಥವಾ ಅಪಘಾತದಲ್ಲಿ ಬಲವಾಗಿ ತಲೆಗೆ ಪೆಟ್ಟುಬಿದ್ದು ಮೆದುಳಿನಲ್ಲಿ ರಕ್ತಶ್ರಾವ ವಾಗುವ ಸಂಭವವಿರುತ್ತದೆ.

26 ಮಧ್ಯಪಾನ ಮತ್ತು ಮೂರ್ಛೆಯಿಂದ ಸಂಬಂಧವಿದೆಯೇ?

ಕುಡಿದು ವಾಹನ ಚಲಾಯಿಸುವುದರಿಂದ ರಸ್ತೆ ಅಪಘಾತವಾಗಬಹುದು ಅಥವಾ ಅತಿಯಾದ ಮಧ್ಯಪಾನ ಸೇವಿಸುವವರಲ್ಲಿ, ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಮಧ್ಯಪಾನವನ್ನು ದಿಢೀರನೆ ಬಿಟ್ಟಾಗ ಸೆಳೆತ ಉಂಟಾಗಿ ಮೂರ್ಛೆಯಿಂದ ಬರುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇರುತ್ತದೆ.

27 ಮಧ್ಯಪಾನ ಹಾಗೂ ಮಾದಕ ವಸ್ತುಗಳ ದುರ್ಬಳಕೆಯಿಂದ ಮೂರ್ಛೆಯಿಂದ ಬರುತ್ತದೆಯೇ?

ಮಧ್ಯಪಾನ ಹಾಗೂ ಅತಿಯಾದ ಮಾದಕ ವಸ್ತುಗಳ ದುರ್ಬಳಕೆಯಿಂದ ನರಗಳು ಹಾಗೂ ಮೆದುಳಿನ ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಿ ದುರ್ಬಲವಾಗುವ ಸಂಭವವಿದೆ ಇದರಿಂದ ಸೆಳೆತವು ಬರುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುತ್ತದೆ.

28 ರಸ್ತೆ ಅಪಘಾತಕ್ಕೂ ಮೂರ್ಛೆಯಿಂದ ಸಂಬಂಧವಿದೆಯೇ?

ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಸಂಬಂಧವಿದೆ ರಸ್ತೆ ಅಪಘಾತಗಳಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ತಲೆಗೆ ಪೆಟ್ಟಾಗುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇರುತ್ತದೆ ಹಾಗೂ ತಲೆಗೆ ಬಲವಾದ ಪೆಟ್ಟುಬಿದ್ದಾಗ ರಕ್ತಸ್ರಾವವಾಗುತ್ತದೆ ಇದರಿಂದ ರಕ್ತ ಸಂಚಲನ ಸರಿಯಾಗಿ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಪೆಟ್ಟಾದ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಗಾಯವು ಬೇಗನೆ ವಾಸಿ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಇದರಿಂದ ಮುಂದೆ ಮೂರ್ಛೆಯಿಂದ ಬರುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇದೆ.

29 ಹೆಲ್ಮೆಟ್ ಹಾಕದೆ ಇರುವುದಕ್ಕೂ ಮೂರ್ಛೆಯಿಂದ ಸಂಬಂಧವೇನು?

ಸೈಕಲ್, ದ್ವಿಚಕ್ರವಾಹನ ಚಲಾಯಿಸುವಾಗ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಹೆಲ್ಮೆಟ್ ಧರಿಸಬೇಕು, ಇಲ್ಲವಾದರೆ ಒಂದು ವೇಳೆ ರಸ್ತೆ ಅಪಘಾತವಾದಾಗ ಮೊದಲು ತಲೆಗೆ ಪೆಟ್ಟುಬೀಳುತ್ತದೆ ಇದರಿಂದ ಮೆದುಳಿಗೆ ಗಾಯವಾಗಿ ರಕ್ತ ಸ್ರಾವವಾಗುವ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳು ಇರುತ್ತವೆ. ಹೆಲ್ಮೆಟ್ ಹಾಕಿದ್ದರೆ ತಲೆಗೆ ಪೆಟ್ಟಾಗುವ ಪ್ರಮಾಣವು ಕಡಿಮೆ ಆಗಬಹುದು ಹಾಗೂ ಮೂರ್ಛೆಯಿಂದ ಬರುವುದನ್ನು ತಡೆಯಬಹುದು.

30 ಮೂರ್ಛೆಯಿಂದ ರೋಗವು ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವ ಅನುಭವವೇನು ?

ಸೆಳೆತವು ಮೆದುಳಿನ ಯಾವ ಭಾಗದಿಂದ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂಬುದರ ಮೇಲೆ ಮೂರ್ಛೆಯಿಂದ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಕಂಡುಬರಬಹುದು ಇದರಲ್ಲಿ - ವಿಚಿತ್ರ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೈ-ಕಾಲಿನ, ಕತ್ತಿನ ಸೆಳೆತ, ಕಣ್ಣು ಒಂದುಕಡೆ ಹೋಗುವುದು, ವಿಚಿತ್ರ ಸದ್ದುಗಳು, ಒಂದೇ ರೀತಿಯ ಕಾಲ್ಪನಿಕ ರೂಪ ಅಥವಾ ಆಕೃತಿಗಳು ಕಣ್ಣಿಂದ ಬರುವ ಅನುಭವವಾಗಬಹುದು, ಜೋಮು ರೀತಿಯ ಅನುಭವವಾಗಬಹುದು.

ಪ್ರಥಮ ಚಿಕಿತ್ಸೆ (FIRST AID)

31 ಹಾಗಾದರೆ ಹೊರಗಡೆಯಾಗಿರದರೂ ಸೆಳೆತ ಬಂದರೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕು?

ಮೊದಲು ಗಾಬರಿಯಾಗಬಾರದು, ಒಂದು ವೇಳೆ ಬಿಗಿಯಾದ ಉಡುಪು ಧರಿಸಿದ್ದರೆ ಸಡಿಲಿಸಬೇಕು, ಒಂದು ವೇಳೆ ಕನ್ನಡಕ ಹಾಕಿದ್ದರೆ ತೆಗೆದು ಇಡಬೇಕು, ಕೆಳಗೆ ಬಿದ್ದಾಗ ಗಾಯಗಳಾಗದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು, ಅಕ್ಕ ಪಕ್ಕ ಅಪಾಯದ ವಸ್ತುಗಳಿದ್ದರೆ ದೂರ ಸರಿಸುವುದು, ತಲೆಗೆ ಮೃದುವಾದ ವಸ್ತುವನ್ನು ಇಡುವುದು, ಸೆಳೆತ ನಿಂತ ನಂತರ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಓರೆಯಾಗಿ ಮಲಗಿಸಬೇಕು.

- 32 **ಮೂರ್ಛೆಖಾಯಿಲೆ ಬಂದರೆ ಎಷ್ಟು ಸಮಯ ವ್ಯಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತದೆ?**
ಮೂರ್ಛೆರೋಗವು ಅರ್ಧನಿಮಿಷಕ್ಕಿಂತ (30 ಸೆಕೆಂಡ್) ಕಡಿಮೆ ಅಥವಾ ಕೆಲವರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಮಯದವರೆಗೆ ಇರುತ್ತದೆ
- 33 **ಮೂರ್ಛೆಖಾಯಿಲೆ ಬಂದ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಸೆಳೆತ ನಿಂತ ನಂತರ ಏಕೆ ಒಂದು ಭಾಗಕ್ಕೆ ಒರಗಿಸಿ ಮಲಗಿಸಬೇಕು?**
ಸೆಳೆತ ಬಂದ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಅರೆ ಪ್ರಜ್ಞಾವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತಾರೆ ಹಾಗೂ ಬಾಯಲ್ಲಿ ಜೊಲ್ಲು ಅಥವಾ ವಾಂತಿ ಬರುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇರುತ್ತದೆ ಇದರಿಂದ ಶ್ವಾಸಕೋಶಕ್ಕೂ ಮತ್ತು ಉಸಿರಾಟಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆ ಆಗಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಒಂದುಕಡೆ ವರಗಿಸಿ ಮಲಗಿಸಬೇಕು.
- 34 **ಒಂದು ವೇಳೆ ಸೆಳೆತವು ಪದೇ ಪದೇ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದರೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕು?**
ಒಂದು ವೇಳೆ ಸೆಳೆತವು ನಿರಂತರವಾಗಿದ್ದರೆ / ಪದೇ ಪದೇ ಸೆಳೆತವು ಬರುತ್ತಿದ್ದರೆ ಅವರನ್ನು ತಕ್ಷಣ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಸೇರಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು.
- 35 **ಮೂರ್ಛೆಖಾಯಿಲೆ ಇರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಸೆಳೆತ ಬಂದರೆ ಏನು ಮಾಡಬಾರದು?**
ಬಾಯಲ್ಲಿ ಚಮಚಿ ಇತ್ಯಾದಿ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಬಲವಂತದಿಂದ ತುರುಕಬಾರದು, ಕೈ ಕಾಲುಗಳನ್ನು ಒತ್ತಿ ಹಿಡಿಯಬಾರದು, ಬೀಗದ ಕೈ ಕಬ್ಬಿಣದ ವಸ್ತು ಕೊಡಬಾರದು ಹಳೆಯ ಚಪ್ಪಲಿ, ಈರುಳ್ಳಿ ವಾಸನೆಯನ್ನು ಬಲವಂತವಾಗಿ ತೋರಿಸಬಾರದು, ಬಲವಂತವಾಗಿ ನೀರು ಕುಡಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಬಾರದು.
- 36 **ಬಾಯಲ್ಲಿ ಚಮಚಿ ಯಾವ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ಇಡಬಾರದು?**
ಮೂರ್ಛೆಖಾಯಿಲೆಯ ಸೆಳೆತ ಇದ್ದಾಗ ಬಾಯನ್ನು ಬಿಗಿಯಾಗಿ ಕಚ್ಚಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಬಲವಂತದಿಂದ ಬಾಯಿಗೆ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಇಡಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಪಟ್ಟರೆ ಗಾಯವಾಗಿ ಅಪಾಯವಾಗುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇರುತ್ತದೆ ಆದ್ದರಿಂದ ಬಾಯಲ್ಲಿ ಚಮಚಿ ಅಥವಾ ಇತರೆ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಇಡಬಾರದು.
- 37 **ಮೂರ್ಛೆಖಾಯಿಲೆಯಲ್ಲಿ ಸೆಳೆತ ಇರುವಾಗ ಅಥವಾ ನಿಂತ ನಂತರ ಯಾಕೆ ನೀರನ್ನು ಕುಡಿಸಬಾರದು?**
ಮೊದಲೆ ಬಾಯಲ್ಲಿ ಜೊಲ್ಲು ಇರುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಅವರಿಗೆ ಪ್ರಜ್ಞೆ ಇಲ್ಲದಿರುವ ಕಾರಣ ನೀರನ್ನು ಕುಡಿಸಿದರೆ ಶ್ವಾಸಕೋಶಕ್ಕೆ ಸೇರಬಹುದು ಮತ್ತು ಉಸಿರಾಟಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆ ಆಗಬಹುದು, ಆದ್ದರಿಂದ ಅಂತಹ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಬಲವಂತವಾಗಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ನೀರನ್ನು ಕುಡಿಸಬಾರದು. ಒಂದು ವೇಳೆ ಪ್ರಜ್ಞೆ ಪೂರ್ತಿ ಬಂದು ಅವರೇ ನೀರು ಕೇಳಿದರೆ ಕೊಡಬಹುದು.
- 38 **ಬೀಗದ ಕೀ, ಕಬ್ಬಿಣದ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಏಕೆ ಕೊಡಬಾರದು?**
ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಮೊದಲೆ ಜ್ಞಾನ ಇರದೆ ಸೆಳೆತ ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ ಕೈ ಬೆರಳುಗಳನ್ನು ಮಡಿಚಿ ಹಿಡಿದಿದ್ದಾಗ ಬಲವಂತವಾಗಿ ತೆಗೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಇಂತಹ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಕೀ ಅಥವಾ ಕಬ್ಬಿಣದ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಅವರ ಕೈಯಲ್ಲಿ/ಬೆರಳುಗಳ ತೊಂದರೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಅಥವಾ ಇತರರಿಗೂ ತೊಂದರೆ ಉಂಟುಮಾಡುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇರುತ್ತದೆ.
- 39 **ಮೂರ್ಛೆಖಾಯಿಲೆ ಇದ್ದರೆ ಎಲ್ಲಿ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಉತ್ತಮ ?**
ಬಹುತೇಕ ಮೂರ್ಛೆಖಾಯಿಲೆಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಸರ್ಕಾರಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಬೇಕಾದಲ್ಲಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಆಸ್ಪತ್ರೆ, ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜುಗಳು ಅಥವಾ ನರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಬೇಕು.
ಉದಾಹರಣೆ : ನಿಮ್ಮಾನ್ಸ್

- 40 **ಮೂರ್ಛೆಶಾಯಿಲೆಯಿಂದ ಬಿದ್ದವರು ಬಾಯಿಯಿಂದ ಜೊಲ್ಲು ಬರಲು ಕಾರಣವೇನು?**
ದವಡೆಯು ಪದೇ ಪದೇ ಒತ್ತುವುದರಿಂದ ಬಾಯಲ್ಲಿರುವ ಸಲ್ಯೆವ (ಲಾಲಾರಸ) ಇರುವುದರಿಂದ ನೂರೆ ಅಥವಾ ಜೊಲ್ಲಿನ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಹೊರಬರುತ್ತದೆ.
- 41 **ಮೊಬೈಲ್ ನಲ್ಲಿ ವೀಡಿಯೋ ಏಕೆ ಮಾಡಬೇಕು?**
ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಸೆಳೆತದ ಲಕ್ಷಣಗಳು, ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಲು, ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ವೈದ್ಯರಿಗೆ ವಿವರಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದಿರಬಹುದು ಆದ್ದರಿಂದ, ಮೊಬೈಲ್‌ನಲ್ಲಿ ವೀಡಿಯೋ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಅದು ಯಾವ ರೀತಿಯ ಸೆಳೆತ ಎಂದು ತಿಳಿದು ವೈದ್ಯರು ಮುಂದಿನ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಕೊಡಲು ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತದೆ.

ಚಿಕಿತ್ಸೆ (TREATMENT)

- 42 **ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಮೂರ್ಛೆಶಾಯಿಲೆ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಗೆ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ?**
ಈ ಮೊದಲು ಅವರಿಗೆ ಇದೆ ತರಹ ಸೆಳೆತ ಅನುಭವಿಸಿ ತೊಂದರೆ ಅನುಭವಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ತಿಳಿಯುವುದು, ನೋಡಿದವರು ಹೇಳಿದ ವಿವರಗಳು/ಹೇಳಿಕೆ, ಮೊಬೈಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ವೀಡಿಯೋ, ಈ ಎಲ್ಲದರಿಂದ ಮೂರ್ಛೆಶಾಯಿಲೆ ಇರಬಹುದೆಂದು ತಿಳಿಯಬಹುದು. ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದ್ದರೆ – ವಿದ್ಯುತ್‌ಲೇಖ ಪರೀಕ್ಷೆ EEG (Electro Encephalo Graphy), ಮೆದುಳಿನ ಸ್ಕ್ಯಾನ್ C T Scan (Computed tomography scan), & MRI (Magnetic Resonance Imaging) ಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.
- 43 **ಮೂರ್ಛೆಶಾಯಿಲೆ ಇರುವವರು ಆಹಾರದಲ್ಲಿ ಪಢ್ಯೆ ಮಾಡಬೇಕೆ?**
ಮೂರ್ಛೆಶಾಯಿಲೆ ಇರುವವರು ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಆಹಾರದ ಪಢ್ಯೆ ಮಾಡುವ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲ.
- 44 **ಸರಿಯಾಗಿ ಮಾತ್ರೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಮೂರ್ಛೆಶಾಯಿಲೆ ವಾಸಿಯಾಗುತ್ತದೆಯೇ?**
ಈಗ ಲಭ್ಯವಿರುವ ಔಷಧಿಗಳಿಂದ ನೂರಕ್ಕೆ 75 ರಿಂದ 80 ರಷ್ಟು ರೋಗಿಗಳಲ್ಲಿ ಮೂರ್ಛೆಶಾಯಿಲೆಯನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಹತೋಟಿಗೆ ತರಬಹುದು. 2-3 ವರ್ಷ ಸೆಳೆತ ಬರದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಕ್ರಮೇಣ ವೈದ್ಯರ ಸಲಹೆ ಮೇರೆಗೆ ಔಷಧಿ ನಿಲ್ಲಿಸಬಹುದು.
- 45 **ಮೂರ್ಛೆಶಾಯಿಲೆ ಇದ್ದವರು ಎಷ್ಟು ದಿನಗಳ ಕಾಲ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಪಡೆಯಬೇಕು?**
ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಮೂರ್ಛೆಶಾಯಿಲೆಯ ಕಾರಣಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಎಷ್ಟು ದಿನ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಪಡೆಯಬೇಕು ಎಂದು ವೈದ್ಯರು ನಿರ್ಧರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಬಹುತೇಕ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯ ಅವಧಿ 2 ರಿಂದ 3 ವರ್ಷವಿರುತ್ತದೆ ವೈದ್ಯರ ಸಲಹೆ ಇರದೆ ತಾವೇ ನಿರ್ಧಾರ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮಾತ್ರೆಯನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿದರೆ ಪುನಃ ಸೆಳೆತ ಬರುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇರುತ್ತದೆ ಮತ್ತೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಪಡೆದು ಮಾತ್ರೆಯನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಬಹುದು. ಹೀಗಾಗಿ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಹಲವು ವರ್ಷಗಳಾಗಬಹುದು.
- 46 **ಮೂರ್ಛೆಶಾಯಿಲೆ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯನ್ನು ಯಾವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕು?**
ವೈದ್ಯರು ಮೂರ್ಛೆಶಾಯಿಲೆಗೆ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ನೀಡಲಾರಂಭಿಸಿದ ನಂತರ ರೋಗಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ದೊಡ್ಡ ಅಥವಾ ಸಣ್ಣ ಸೆಳೆತದ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಬಂದಿಲ್ಲ ಎಂದಾಗ, ರೋಗಿಯ ಮಾನಸಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಸಹಜವಾಗಿದೆ. ಮದ್ದುಗಳ ಪ್ರಮಾಣ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವ ಮುನ್ನ ತೆಗೆದ ಇಇಜಿ ಕೂಡ ಸಹಜವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಅರಿತ ನಂತರ ಔಷಧಿಗಳನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಬಹುದು ಆದರೆ ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಂದುವಾರ ಅಥವಾ ತಿಂಗಳುಗಳು ಮಾತ್ರೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುತ್ತ ಅನಂತರವಷ್ಟೇ ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕು.

47 ಕೆಲವು ಬಾರಿ ಸರಿಯಾಗಿ ಚಿಕಿತ್ಸೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರು ಪುನಃ ಸೆಳೆತಬರಲು ಕಾರಣವೇನು?

ಮಿದುಳಿನಲ್ಲಿ ಹಳೆಯಗಾಯಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ವಾಸಿ ಆಗದಿದ್ದಾಗ, ಹುಟ್ಟಿನಿಂದಲೇ ಮಿದುಳಿನ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ಮಿದುಳಿನಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾಗಿ ರಕ್ತ ಸಂಚಲನ ಆಗದಿದ್ದಲ್ಲಿ, ತಲೆಗೆ ಪೆಟ್ಟುಬಿದ್ದು ಚಿಕಿತ್ಸೆಯನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದರೆ, ನರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಸಿದಿದ ಖಾಯಿಲೆ ಇದ್ದರೆ.

48 ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ವಿಫಲವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳು?

ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ನೀಡುತ್ತಿದ್ದರೂ ವ್ಯಕ್ತಿ ಮೂರ್ಛೆಖಾಯಿಲೆಗೆ ಒಳಗಾಗುತ್ತಲೇ ಇರಬಹುದು. ಇದಕ್ಕೆ ಪ್ರಮುಖ ಕಾರಣವೆಂದರೆ : ಔಷಧವು ಎಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಸರಿ ಹೊಂದಿರಬಹುದು, ನೀಡುತ್ತಿರುವ ಮದ್ದಿನ ಪ್ರಮಾಣ (ಡೋಸೇಜ್) ಸಾಲದಿರಬಹುದು., ಮೆದುಳಿನ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ತೊಂದರೆ ಇದ್ದಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಶಸ್ತ್ರಚಿಕಿತ್ಸೆಗಳ ಅರ್ಹತೆಯನ್ನು ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಇದರಿಂದ ರೋಗಿಯೂ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯ ವೆಚ್ಚ ಭರಿಸಲು ಅಶಕ್ತನಾಗಿರಬಹುದು ಇದರಿಂದ ಔಷಧವನ್ನು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದಿರುವುದು.

49 ಮೂರ್ಛೆಖಾಯಿಲೆ ಇರುವವರು ಏನು ಮಾಡಬೇಕು?

1. ಸರಿಯಾಗಿ ಮಾತೃಗಳನ್ನು ಸೇವಿಸಬೇಕು. ಮಾತೃ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬಾರದು.
2. ಕೀಳರಿಮೆಗೆ ಒಳಗಾಗದಂತೆ ಜಾಗ್ರತೆವಹಿಸಬೇಕು.
3. ಹೊತ್ತು ಹೊತ್ತಿಗೆ ಊಟ-ನಿದ್ರೆ ಮಾಡಬೇಕು.
4. ಆಟ-ಪಾಟ, ಕೆಲಸ-ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಇತರರಂತೆ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

50 ಮೂರ್ಛೆಖಾಯಿಲೆಯನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಬಹುದು?

1. ದ್ವಿಚಕ್ರ ವಾಹನ ನಡೆಸುವಾಗ ಶಿರಸ್ತ್ರಾಣ (ಹೆಲ್ಮೆಟ್)ಧರಿಸಿ, ಅಪಘಾತಗಳಿಂದ ಮೆದುಳಿಗೆ ಪೆಟ್ಟು ಬೀಳುವುದನ್ನು ತಡೆಯಬಹುದು.
2. ಸ್ವಚ್ಛತೆಯನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ (ಲಾಡಿ ಹುಳುವಿನಿಂದ ತೊಂದರೆ ಉಂಟಾಗುವುದಿಲ್ಲ) ಮೂರ್ಛೆಖಾಯಿಲೆಯನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಬಹುದು,
3. ಮೆದುಳಿಗೆ ಸೋಂಕುರೋಗಗಳು ತೆಗಲುವುದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವುದರಿಂದ,
4. ತಾಯಿಯು ಆರೋಗ್ಯ ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ ಈ ಖಾಯಿಲೆಯನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಬಹುದು.

ಹಿನ್ನೆಲೆ: ಜನಾರೋಗ್ಯ ಕೇಂದ್ರ, ನಿಮ್ಮಾನ್ ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ವಿವಿಧ ಶಾಲಾ ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಅರಿವಿನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ವರ್ಷ ವರ್ಷವೂ ಹಮ್ಮಿ ಕೊಂಡು ಬಂದಿದೆ. ಮಕ್ಕಳೊಡನೆ ನಡೆಸಿದ ಸಂವಾದದಲ್ಲಿ ಮೂಡಿ ಬಂದ ಹತ್ತು ಹಲವು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕ್ರೂಢಿಕರಿಸಿ ಈ ಪ್ರಶೋತ್ತರವನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಲಾಗಿದೆ. ಜನಾರೋಗ್ಯ ಕೇಂದ್ರದ ಕ್ಷೇತ್ರ ಮಾಹಿತಿ ಸಂಪರ್ಕಾಧಿಕಾರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ ರಾಘವೇಂದ್ರ ಜೆ., ಶ್ರೀ ಆನಂದ್ ಬಿ.ಸಿ., ಸ್ತ್ರೀ ಶಿವಣ್ಣ ಕೆ. ವಿ., ಶ್ರೀ ಮಂಜುನಾಥ್ ಡಿ. ಪಿ. ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿಮಾಡಿದ್ದು, ಶ್ರೀ ರಾಘವೇಂದ್ರ ಜೆ. ರವರು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರ ಕಲೆಹಾಕಿರುತ್ತಾರೆ. ವೈದ್ಯಕಿಯವಾಗಿ ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ನಿಮ್ಮಾನ್ ನ ಡಾ|| ಗಿರೀಶ್ ಎನ್. ರಾವ್., (ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು ಎಪಿಡೆಮಿಯಾಲಜಿ ವಿಭಾಗ) ಮತ್ತು ಡಾ|| ರಾಘವೇಂದ್ರ ಕೆ., (ಸಹ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು, ನರರೋಗ ತಜ್ಞರು, ನಿಮ್ಮಾನ್) ಪರಿಷ್ಕರಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಭಾರತೀಯ ಅಪಸ್ಮಾರ ಸಂಘ, ಬೆಂಗಳೂರು, ಕರ್ನಾಟಕ ಇವರ ಸಹಕಾರ ಮತ್ತು ಸಹಯೋಗಕ್ಕೆ ಅತ್ಯಂತ ಕೃತಜ್ಞತೆಗಳು.

ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾಹಿತಿಗಾಗಿ ಸಂಪರ್ಕಿಸಿ:
ಡಾ|| ಗಿರೀಶ್ ಎನ್. ರಾವ್.

ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು ಎಪಿಡೆಮಿಯಾಲಜಿ ವಿಭಾಗ
ಜನಾರೋಗ್ಯ ಕೇಂದ್ರ

